Forordning,

der udvider

adskillige i Aaret 1827 for Danmark udkomne almindelige Anordninger til Island, med de i saa Henseende fornødne Forandringer og nærmere Bestemmelser.

Tilskipan,

sem útvídkar

ýmislegar, á Árinu 1827 fyri Danmörk útkomnar almennar fyriskipanir til Íslands, med þeim i slíku tilliti naudsynlegu umbreytingum og nákvæmari ákvördunum.

Kaupmannahöfn, þann 21 December 1831.

Kaupmannahöfn.
Prentud hjá Directeur Jens Hostrup Schúltz,
Konúngsins og Háskólans Bókþrykkjara.

Vi Frederik den Sjette,

af Guds Naade Konge til Danmark,

de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg, Gjøre vitterligt: at, ligesom Vi i de senere Aar, ved Rescripter til vedkommende Øvrigheder, have Tid efter anden bestemt hvilke af de efterhaanden for Kongeriget Danmark udkomne almindelige Anordninger der enten med eller uden Forandring skulde gjøres gjeldende for Vort Land Island, saaledes have Vi for Fremtiden besluttet i Almindelighed at kundgjøre Vor allernaadigste Villie desangaaende ved Forordninger, der saavel i det danske som i det islandske Sprog kundgjøres ved Trykken. Vi ville derfor, i Fortsættelse af hvad Vi hidtil have befalet med Hensyn til de ældre Anordninger, herved allernaadigst tilkjendegive hvad Vi af Vore i Aaret 1827 for Vort Rige Danmark udgivne almindelige Anordninger have, efter indhentede locale Oplysninger, fundet det hensigtsmæssigt at foreskrive for Island. Thi byde og befale Vi i foranførte Henseende som følger:

Vér Fridrik hinn Sjötti,

af Guds Nád, Konúngr í Danmörku, Vinda og Gauta, Hertogi í Slésvík, Holstein, Stórmæri, Péttmerski, Láenborg og Oldenborg,

gjörum vitanlegt: ad eins og Vér, á seinni árum, med bréf-um Vorum til hlutadegandi Yfirvalda, smámsaman höfum ákvardad, hvörjar af þeim fyri Konúngsríkid Danmörk útkomnu almennu fyriskipunum, breyttar edur óbreyttar, skyldu gjörast gildandi fyri Vort land Ísland, svo höfum Vér framvegis ályktad, almennilega at kunngjöra Vorn allranádugasta vilja því vidvíkjandi, med tilskipunum, er bædi á íslendsku og dönsku máli auglýsast á prenti. Vér viljum þessvegna, í framhaldi þess er Vér híngadtil bodid höfum med tilliti til eldri fyriskip-ana, hérmed allranádugast tilkynna, hvad Vér af Vorum, á árinu 1827, fyri Vort ríki Danmörk útgefnu almennu fyriskip-unum höfum, ad fengnum skírslum um sérlega landshagi, álitid þjenanlegt ad fyriskrifa fyrir Ísland. Því bjódum og skipum Vér, í fyrrgreindu tilliti, sem eptirfylgir:

I.

Angaaende Udvidelse af visse Paragrapher af Vor Forordning for Danmark af 23 Marts 1827, indeholdende Bemyndigelse for Øvrighederne til at afgjøre adskillige Sager, der forhen behøvede Afgjørelse i Cancelliet.

§ 1.

Foruden de Kongelige Bevillinger og Expeditioner, der i Overeensstemmelse med Forordningen af 23 May 1800, 3die Afdeling, ere betroede Amtmændene, for af disse Øvrigheder at overleveres til Vedkommende, skulle Amtmændene for Fremtiden endnu kunne uddele følgende Bevillinger:

a) Bemyndigelse for Piger over 18 Aars Alder til at være myndige under Curator.

b) Bevillinger at være fuldmyndige for Mandspersoner, der have opnaaet i det mindste en Alder af 22 Aar.

Disse tvende Slags Bevillinger blive ei at meddele, med mindre det med troværdige Vidnesbyrd er oplyst, at de Paagjeldende have opnaaet en saadan Modenhed og Fasthed, at det ikke er at befrygte, at de ville misbruge Bevillingen, i hvilken Henseende den fødte eller satte Værges eller Curators, samt vedkommende Øvrigheds og Sjælesørgers Erklæringer i Særdeleshed bør komme i Betragtning, ligesom det og tilstrækkeligt bør godtgjøres, at Bevillingens Meddelelse vil være til sandt Gavn for den Paagjeldende. Iøvrigt ville Vi ved denne Leilighed, til Ophævelse af de Tvivl, som desangaaende have fundet Sted, udtrykkelig have bestemt, at Christian den 5tes danske Lovs 3die Bogs 17de Capitel, der stemmer med Norske Lovs 3die Bogs 19de Capitel, skal være den gjeldende Regel i Vort Land Island, hvor-

I.

Vidvíkjandi útvídkun vissra greina Vorrar tilskipunar fyri Danmørk af 23 Martsí 1827, er géfur Háyfirvøldunum myndugleika til at skéra úr ymsum málefnum, er ádur útheimtu Kansellísins úrskurd.

§ 1.

Fyrir utan þau konúnglegu leyfisbréf og skjala-afhendíngar, fyri hvørjum Amtmønnunum, samkvæmt þridju deild tilskipanarinnar af 23 Maí 1800, hefur trúad verid, til ad fást hlutadegendum í hendur, skulu Amtmennirnir eptirleidis ennfremur mega útbýta eptirfylgjandi leyfisbréfum:

a) Leyfi handa stúlkum, eldri enn átján ára, til ad vera myndugar med tilsjónarmanni.

b) Leyfi fyri karlmenn, er ad minnsta kosti hafa tvo ár um tvítugt, til ad vera fullmyndugir.

Þessi tvennslags leyfisbréf ega ej ad meddeilast, nema trúlegir vitnisburdir sanni, ad þær persónur, er þau ødlast vilja, hafi nád slíkum þroska og fastlyndi, ad ej sé ad óttast fyrir ad leyfisbréfinn muni af þeim vanbrúkud verda, í hvørju tilliti hins fædda edur skikkada forverjara edur tilsjónarmanns, svo og hlutadegandi yfirvalds og sálusorgara ummæli sérílagi ega ad takast til yfirvegunar, eins og þad sømuleidis nægilega á ad sannast, ad leyfisbréfsins meddeiling muni koma þeim, er um hana sækir, til verulegra nota. Annars viljum Vér, vid þessa hentugleika, til ad eyda þeim efa, er híngad til þarum verid hefir, útþrykkilega skipa, ad Christiáns 5ta Dønsku Laga 3du Bókar 17di Kapítuli, sem samkvæmur er Norsku Laga 3du Bókar 19da Kapítula, skal vera gildandi regla á Voru landi Íslandi, eptir hvørri þad

efter det skal afgjøres, hvo der kan ansees som umyndig, mindreaarig eller fuldmyndig, samt hvilket Værgemaal og Tilsyn de Umyndige og Mindreaarige skulle være undergivne.

c) Protectorier for dem, der have opgivet deres Boe, under sædvanlige Betingelser og Indskrænkninger.

d) Bevillinger til Ægteskabs aldeles Ophævelse, naar Ægtefolkene med behørig Separations Bevilling have levet afsondrede fra hinanden i det mindste i 3 Aar, og den befalede geistlige og verdslige Mægling efter disse 3 Aars Forløb er foregaaet, uden at nogen af Ægtefolkene har været villig til Ægteskabets Fornyelse, hvorhos den, der vil erhverve Tilladelse til at indgaae nyt Ægteskab, maa føre nøiagtigt Beviis for i hele Separationstiden at have ført en ulastelig Vandel.

e) Bevillinger for Enkemænd og Enker til at sidde i uskiftet Boe, uagtet der, foruden fælleds Børn, maatte være myndige Særkuldbørn af den Afdøde; hvilke Bevillinger ei maae uddeles, med mindre vedkommende Værger ere hørte, uden at disse have noget derimod at erindre; ligesom de og kun meddeles med den Clausul, at der af vedkommende Skifteret maa optages en Status over Boets Forfatning, som kan tjene til Regel, naar Skifte skal holdes.

Saa bør og Stiftamtmanden i Island, som Præsident for Landsoverretten sammesteds, kunne meddele:

f) Bevillinger til at føre nye Vidner og fremlægge nye Documenter i de Sager, som indankes til bemeldte Overret.

skal ákvardast hvor álitast egi sem ómyndugur, hálfmyndugur edur fullmyndugur, svo og hvorju fjárhaldi og tilsjón þeir ómyndugu og hálfmyndugu ega undirgefnir ad vera.

c) Verndarbréf fyri þá, er uppbod hafa gjort á búi sinu, med sidvanalegum skilmálum.

d) Leysisbréf til fullkomins hjónaskilnadar, þegar ektahjón, eptir tilhlydilegu adskilnadarleysi, ej hafa saman lifad, ad minnsta kosti um þriú ár, og sú uppábodna andlega og veraldlega medalgánga er sked ad lidnum þeirra þriggja ára fresti, án þess ad nokkurt hjónanna hafi viljugt verid til hjúskaparins endurnyunar, hvarhjá sá, er útvega vill leysi til ad gista sig ad nyu, nákvæmlega á ad sanna þad, ad lifnadur hans, um allan skilnadartimann, hafi ólastandi verid.

e) Leysisbréf fyrir ekkjumenn og ekkjur til ad sitja í óskiptu búi, þótt hinn dáni hafi, fyrir utan sameginleg born, eptirskilid onnur arfgeng born, hvor leysisbréf ei mega útbytast fyrr enn hlutadegandi forverjarar eru heyrdir, án þess ad þeir hafi nokkud á móti þvi ad framfæra, eins og þau einasta meddeilast med því skilyrdi, ad vidkomandi skiftaréttur skuli þannig skrásetja búsins ástand, ad þad skjal megi til grundvallar leggja, nær skifti haldast ega.

Einnig á Stiftamtmadurinn yfir Íslandi, sem forseti Landsyfirréttarins, ad géta meddeilt:

f) Leysisbréf til ad leida ny vitni og framleggja ny skjol, í þeim málum, er kærd verda fyri nefndum Yfirrétti.

§ 2.

Ansøgninger om de i § 1 nævnte Bevillinger bør være indrettede efter hvad der er foreskrevet angaaende de Ansøgninger, som til Os indgives. For Bevillingerne betales de forskjellige Gebyhrer, som findes enhver Bevilling paatrykket.

Dog skal det være Øvrighederne tilladt at eftergive Gebyhret for de under Litr. a og b nævnte Bevillinger, naar det antageligen godtgjøres, at den Paagjeldendes Formue ei overstiger 100 Rbdlr. Sølv, for de under Litr. d benævnte, naar paalidelige Beviser om Fattigdom fremlægges, og for dem, der nævnes i Litr. e, naar det hele fælleds Boes beholdne Midler ei kan ansættes over 200 Rbdlr. Sølv, ligesom der og for Fremtiden meddeles Øvrighederne Blanquetter til sædvanlige Bevillinger at sidde i uskiftet Boe, paatrykte at udleveres aldeles gratis, hvilke og blive at forunde de Paagjeldende under den nylig nævnte Betingelse. Endelig blive de under Litr. f anførte Bevillinger at meddele uden Betaling, naar den Paagjeldende har beneficium paupertatis eller processus gratuiti til Sagens Udførelse, men ellers ikke.

§ 3.

I Henseende til Regnskabet for Gebyhrerne og hvad dermed staaer i Forbindelse, bliver der, hvad de i §§ 1 og 2 omhandlede Bevillinger angaaer, i eet og alt at forholde efter de Forskrifter, som ere givne i Anledning af de Bevillinger, som ved Forordningen af 23de May 1800 ere blevne Øvrighederne overladte.

§ 2.

Bónarbréf um þau í § 1 nefndu leyfisbréf ega ad vera løgud eptir þvi sem fyriskrifad er um þau bónarbréf er fyrir Oss framleggjast. Fyri Leyfisbréfin borgast þau ymislegu innlausnargjøld, er prentud finnast á sérhvørju leyfisbréfi.

Þó skal þad vera Yfirvøldunum leyft ad eptirgéfa innlausnargjøldinn fyri þau undir bókstafamerkjunum a og b nefndu leyfisbréf, nær þad nægilega í ljós leidist, ad aleiga hlutadeganda ej hleypur til meira enn 100 Rikisbankadala silfurs, fyri þau undir bókstm. d nefndu, nær fátækt sannast med framløgdum áreidanlegum skilríkjum, og fyrir þau er nefnast undir bókstm. e nær alls sameignarbúsins skuldlausu fémunir ej géta virdst til meira enn 200 Rbdla. silfurs, eins og yfirvøldunum eptirleidis meddeilast eydublød til vanalegra leyfisbréfa ad sitja í óskiptu búi, med prentadri ávísun: ad þau alls ókeypis afhendast skuli, hvør og ega ad eptirlátast hlutadegendum med nýnefndum skilmála. Loksins ega þau undir bókstafsmerkinu f tilgreindu leyfisbréf ad meddeilast án borgunar, þegar hlutadegandi hefur beneficium paupertatis edur processus gratuiti til þess málaferlis, enn annars ekki.

§ 3.

Í tilliti til reikníngsskaparins fyrir innlausnargjøldinn og annars þar ad lútandi, á allt, sem vid víkur þeim í §§ 1 og 2 umgétnu leyfisbréfum, ad lagast eptir þeim forskriftum sem gjørdar eru, áhrærandi þau leyfisbréf sem eptir tilskipuninni af 23da Maí 1800 eru Yfirvøldunum í hendur fengin.

II.

Angaaende Udvidelse af adskillige i Vor Forordning af 30 Marts 1827 om Landsforviisningsstraffens Ophævelse indeholdte Bestemmelser med de fornødne Modificationer og Tillæg.

Følgende §§ af Vor Forordning af 30 Marts 1827 angaaende Landsforviisningsstraffens Ophævelse, skulle være anvendelige for Vort Land Island, nemlig, §§ 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9 og 10, der lyde saaledes:

§ 1.

"I Stedet for den Straf af Fredløshed, som Lovens 1—24—49 (N. L. 1—22—51) foreskriver for Modstand, der under de der forudsatte Betingelser vises imod Rettens Betjente, skal herefter Straffen for dette Slags Modstand, efter sammes Beskaffenhed og de dermed forbundne Omstændigheder, være enten Fængsel paa Vand og Brød eller Hensættelse til Strafarbeide i en forholdsmæssig Tid, alt med Hensyn til Analogien af de Anordninger, der ellers sætte Straf for Opsætsighed, der udøves imod dem, som paa Vore Vegne have noget at befale, under Udøvelsen af den disse betroede Myndighed, hvilket og skal gjelde i de Tilfælde, der omhandles i Lovens 1—19—9 (N. L. 1—17—9) og 1—24—29 (N. L. 1—22—31). Da iøvrigt Lovens 6—4—17 og 18 (der ere aldeles ligelydende med de samme Artikler i Norske Lov) indeholde særdeles Straffebestemmelser, der ere anvendelige, naar personlige Fornærmelser af det der omhandlede Slags ere udøvede imod selve den, der som Foged iværksætter Forretningen, saa ville disse tvende Loves Artikler med den Forandring, der er dem given ved Forordningen af 24 September 1804, (cfr. Rescript for Island af 7 December 1827) fremdeles være Reglen, naar en saadan Forgribelse er forbunden med den Modstand, der vises under en Fogedforretning.

II.

Vidvíkjandi útvíkkun ýmislegra í Vorri tilskipun af 30 Martsí 1827 um aftekníng útlegdar-straffsins innihaldinna ákvardana, med naudsynlegum breytíngum og viduraukа.

Eptirfylgjandi §§ af Vorri tilskipan af 30 Martsí 1827, um aftekníng útlegdarstraffsins skulu gildandi vera fyri Vort land Ísland, nefnilega §§ 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9 og 10, er þannig hljóda:

§ 1.

"Í stad þess fridleysis-straffs er Laganna 1—24—49 (N. L. 1—22—51) ákvardar fyri þá mótstodu, er med þar tilteknu ákvædi synd verdur réttarins þénurum, skal hér eptir straffid fyri slíka mótstodu, eptir hennar ásigkomulagi og þarmed sameinudum kríngumstædum, vera annadhvort fángelsi vid vatn og braud edur tilhlýdilegt þrælkunarerfidi, allt med tilliti til samjöfnunar þeirra tilskipana, er annars leggja straff vid uppreistarmótþróa, er bodinn verdur þeim, sem Vor vegna nokkur umrád hafa, vid framkvæmd þeim géfins myndugleika, hvad og gilda á í þeim tilfellum, sem umtalast í Laganna 1—19—9 (N. L. 1—17—9) og 1—24—29 (N. L. 1—22—31). Þar annars Laganna 6—4—17 og 18, sem sömu artikulum Norsku Laga öldúngis samhljóda eru, innihalda sérlegar straffsákvardanir, er liggja vid þeim persónulegu áreitíngum af þarumgétinni art sem gjördar eru mót sjálfum þeim, sem framkvæmir fógetans embættisverk, svo ega þessir tveir laganna artikular, med þeirri breytíngu, sem vid þá er gjörd med tilskipan af 24da September 1824 (samanber Kóngsbréf fyrir Ísland af 7da December 1827), framvegis ad haldast fyri reglu, þegar slíkt misbrot er sameinad þeirri mótstodu, sem gjörist vid fógetans embættisverk.

§ 2.

Den Landsforviisningsstraf, som Lovens 3—16—9—8 (N. L. 3—18—9, 8) fastsætter for dem, der begive sig uden Riget der at lade sig i Ægteskab sammenvie, som ellers her i Riget imod Loven ikke burde tilsammen at stædes, skal bortfalde, hvorimod Lovens almindelige Straffe ere anvendelige, hvis Nogen af Vore Undersaatter udenfor Riget indgaa Ægteskab i de her forbudne Grader, eller gjøre sig skyldige i Bigamie, ligesom de, der ellers paa slig Maade søge at undvige de her gjeldende Befalinger eller Forbud, med Hensyn til hvad der skal iagttages, inden Personer kunne komme sammen i Ægteskab, skulle ansees med anseelige Pengebøder eller med forholdsmæssig Straf paa Friheden efter de med Forbrydelsen forbundne Omstændigheder, hvorhos Vi og forbeholde Os, efter Sagens Beskaffenhed, ved Vor Resolution at tilintetgjøre et saadant Ægteskab, hvor det ikke allerede efter de almindelige Love er at ansee som en Nullitet.

§ 4.

Lovens (D. og N. L.) 6—1—12 skal være saaledes forandret, at de, som ved de der omhandlede Kunster forføre eller bedrage deres enfoldige Medborgere, skulle, i Stedet for at lide efter bemeldte Artikel, ansees med Arbeide i Forbedringshuset indtil 3 Aar, efter Sagens Omstændigheder.

§ 5.

De i Lovens (D. og N. L.) 6—6—2 nævnte Deeltagere i Slagsmaal, hvorunder Drab begaaes, skulle, i Stedet for efter bemeldte Artikel at miste deres Fred, hensættes til Arbeide i Fæstningen eller i Forbedringshuset fra 1 til 4 Aar efter Sagens Beskaffenhed.

§ 2.

Pad útlegdarstraff, sem laganna 3—16—9, 8 (N. L. 3—18—9, 8) fastsetur fyri þá sem víkja burt úr ríkinu, til ad láta vígja sig saman í hjónaband, sem ej annars hér í ríkinu, mót løgum, mættu þannig saman koma, skal af takast, hvarámót laganna almennu hegníngar ega vid ad liggia, ef nokkur af Vorum Undirsátum fyrir utan ríkid gefur sig í hjónaband í hér fyribodnum ættlidum, edur gjørir sig sekan í bannadri tvígiftíngu, eins og þeir, sem annars á slíkan máta reyna til ad skjóta sér undan hér gildandi skipunum edur forbodum, med tilliti til þess, sem hér á til adgætslu ad koma, ádur persónur megi í hjónaband saman géfast, skulu álítast med álitlegum fjársektum edur og med tilhlýdilegu frelsistjóni, eptir afbrotsins kríngumstædum, hvarhjá Vér og tilskiljum Oss sjálfum, eptir málsins ásigkomulagi, med Vorum Úrskurdi ad ónýta slíkt hjónaband, hvar þad ej þegar, eptir almennum løgum, á ad álitast sem ógjørt væri.

§ 4.

Laganna (D. og N. L.) 6—1—12 skal vera þannig breytt, ad þeir, sem med þar umgetnum brøgdum lokka edur svíkja þeirra einføldu medborgara, skulu, í stad þess at straffast eptir nefndum artikula, álítast med erfidi í Forbetrunar-húsinu, hædst um þriggja ára tíma, eptir málefnisins kríngumstædum.

§ 5.

Þeir í Laganna (D. og N. Laga) 6—6—2 nefndu hluttakendur í barsmídardeilum, hvarmed manndráp framid verdur, skulu, í stadinn fyrir ad missa þeirra frid, setjast til erfidis í Festíngunni edur Forbetrunarhúsinu, frá 1 til 4 ára, eptir málefnisins ásigkomulagi.

§ 6.

Det i Lovens (D. og N. L.) 6—7—1 hjemlede Straffealternativ af Fredløshed skal for Fremtiden bortfalde, hvorimod de i Lovstedet omhandlede Forbrydelser, hvor der i Sagens Omstændigheder findes Grund til at fritage den Paagjeldende for det der bestemte Alternativ af Strafarbeide paa Livstid, skulle ansees med saadant Arbeide i nogle Aar, dog at Tiden ei bliver ringere end 8 Aar.

§ 7.

De Misgjerninger, som omhandles i Forordningen af 27de September 1799 §§ 2, 3, 4 og 5, skulle for Fremtiden straffes med Forbedringshuusarbeide fra 4 til 8 Aar, forsaavidt Straffen efter bemeldte Forordning skulde være Landsforviisning for bestandig, men fra 1 til 3 Aar, hvor den ifølge samme vilde være at bestemme til Landsforviisning fra 3 til 10 Aar. Dog skal Dommeren, naar den Tiltalte ikke forhen allerede har været dømt for de i denne § omhandlede Misgjerninger, være bemyndiget til, istedet for saadan Arbeidsstraf, at bestemme Hensættelse i et Statsfængsel for lige Tid, hvor Omstændighederne klarlig vise, at Forbrydelsen ikke har sin Grund i bestemt Ondskab, men kun i Ubesindighed, saa at der er Grund til at haabe, at den Skyldige, ved større Modenhed eller Eftertanke, selv vil komme til at indsee sin Forvildelse.

Hvor Dommen lyder paa denne Straf, bliver den Domfældte at hensætte i det paa Christiansøe indrettede Statsfængsel, med mindre der maatte mangle Plads sammesteds, da Vi i saa Fald forbeholde Os at bestemme et andet Fængsel, som skal træde i Stedet. Men om endog Domstolene maatte, i Medhold af foranførte Bestemmelse, finde Anledning til at vælge den sidstnævnte mere skaanende Straf, maa

§ 6.

Sú í Laganna (D. og N. L.) 6—7—1 heimilada straffsbreyting til fridleysis, skal eptirleidis burtfalla, hvarámót þau í lagastadnum umtöludu misbrot, nær ástædur finnast, eptir málavöxtum, til ad fría hlutadeganda frá hinni þar annars tilteknu straffsbreytingu til æfiláungs þrælkunar-erfidis, skulu álitast med sliku erfidi um nokkur ár, þó svo, ad tídinn ej verdi styttri enn 8 ár.

§ 7.

Þeir misgjörníngar, um hvörja talad er í tilskipuninni af 27da September 1799, §§ 2, 3, 4 og 5, skulu framvegis straffast med erfidi í Forbetrunarhúsinu frá 4 til 8 ára, ad svo miklu leiti sem straffid eptir nefndri tilskipan skyldi vera æfilaung útlegd; enn frá 1 til 3 ára, hvar þad, eptir sömu, skyldi ákvardast til útlegdar um 3 til 4 ára tíma. Þó skal dómarinn, nær hinn sakfókti ekki ádur hefur dæmdur verid fyri þau í þessum § umskrifudu Misbrot, hafa myndugleika til, í stad sliks erfidisstraffs, ad ákvarda innsetníngu í eitthvört ríkis-fángelsi um eins lángt tímabil, nær kríngumstædurnar augljóslega sýna, ad afbrotid ej er uprunnid af eintómum illvilja, heldur einúngis af frammhleypni, svo grundvallada von megi hafa þarum, ad hinn seki, af vaxandi þroska edur eptirþánka, muni sjálfur leidast til sannfæríngar um villu sína.

Þegar dómurinn tiltekur þettad straff, á hinn dómfelldi ad setjast í þad á Kristjánsey verandi ríkisfángelsi, nema rúm kynni þar ad vanta, enn þá tilskiljum Vér sjálfum Oss, ad ákvarda annad fángelsi í þess stad.

Enn þó dómstolarnir kynnu, í medhaldi fyrskrifadrar ákvördunar, finna ástædu til ad velja hid sídar tiltekna vægara straff, á þó

dog den Fortabelse af Embede, Rang og al anden hæderlig Udmærkelse, som den for hiin Forbrydelse ordentligviis fastsatte Straf efter sin Natur vilde medføre, ligefuldt finde Sted.

§ 9.

Da denne Vor Anordning kun afskaffer Landsforviisning som Straf, men ei den Landsforviisning, der blot er en Politieforholdsregel mod Fremmede, saa vil det uforandret have sit Forblivende ved de Love og Anordninger, hvorefter Fremmede kunne blive at udføre af Vore Lande, naar de enten formedelst deres Stilling eller foregaaende Opførsel eller af Mangel paa rigtigt Pas eller Beskeed, ikke bør modtages her i Riget, eller og de, ved deres Opførsel, forbryde den dem i saa Henseende tilstaaede Ret, eller de, inden de nogetsteds i Vore Lande have erhvervet Hjemstedsret, blive satte ud af Stand til at ernære sig.

§ 10.

Som Følge heraf vil og i Særdeleshed Bortviisning af Riget finde Sted udi det i Forordningen af 19de September 1766 § 1 ommeldte Tilfælde, ligesom med Hensyn til Lovens (D. og N. L.) 6—1—1, de af Vore Undersaatter, der maatte affalde fra den evangelisk-christelige Religion, fremdeles skulle udelukkes fra Ophold her i Riget, naar de ei dertil maatte have erhvervet Vor allernaadigste Tilladelse.

Dog blive, hvor de ovenanførte Lovbestemmelser hjemle Straf paa Friheden for en Tid, som ei er længere end 3 Aar, de i Vort Rescript af 3die May 1816 anordnede Straffe at sætte i Stedet derfor."

Skulde noget Tilfælde forekomme, hvor Landsforviisning efter de for Vort Land Island hidtil gjeldende særlige Love kunde blive at fastsætte, saa vil nu en efter Analogien af de foranførte Forskrifter bestemt Straf træde i sammes Sted.

affsetníng frá embætti, heidursstétt, og sérhvorri annari mannvirdíngu, hvorja þad fyri tédan misgjorníng reglulega fastsetta straff eptir sinni náttúru mundi af sér leida, aungu ad sidur ad frammkvæmast.

§ 9.

Þar þessi Vor tilskipun einasta aftekur útlegdina sem straff, enn ekki þá útlegd, sem einúngis er naudsynleg valdstjórnarregla mót utanríkismonnum, svo skulu þau log og tilskipanir óbreytt standa, hvareptir slíkt adkomufólk skal flytjast út úr Vorum londum, nær þad, annadhvort vegna síns ástands edur undanfarins frammferdis, ellegar vegna skorts á tilhlýdilegum passa edur skilríki, ej á ad inntakast hér í ríkid, edur nær þad, med sinni adferd, fyrigjorir þeim því í slíku tilliti veittu réttindum, ellegar þad, ádur enn þad í Vorum londum hefur nád heimilisrétti, ej verdur í standi til ad útvega sjálfu sér bjargrædi.

§ 10.

Í fylgi hér af mun og sérilagi burtvísun úr ríkinu hafa stad í því í tilskipuninni af 19da September 1766, § 1 umgétna tilfelli, eins og somuleidis med tilliti til Laganna (D. og N. L.) 6—1—1 þeir af Vorum undirsátum, er kynnu ad falla frá þeim evangelisk-kristilegu trúarbrogdum, framvegis skulu útilokast frá veru hér í ríkinu, ef þeir ej þartil hafa útvegad Vort allranádugasta leyfi.

Þó ega, hvar ádurumgétnar lagaákvardanir heimila straff á persónulegu frelsi um vissa tíd, sem ej er lengri enn 3 ár, þau í Voru bréfi af 3da Maí 1816 tilskipudu stroff ad setjast í þeirra stad.

Ef nokkud málefni kann til ad falla, hvar útlegd eptir þeim fyri Vort land Ísland híngad til gildandi sérlegu logum gæti ákvedin ordid, á nú eitt, í samjafnadi vid þær ádurritudu fyriskipanir ákvardad straff ad koma í hennar stad.

III.

Angaaende en nærmere Bestemmelse i den ved Forordningen af 20de Januarii 1797 § 40 foreskrevne Betaling til Forligelses-commissionerne, samt angaaende Klagerens Udeblivelse ved bemeldte Commissioner, i Overeensstemmelse med de ved Vor Placat for Danmark af 6te April 1827 § 1 og 2 givne Forskrifter.

§ 1.

For Fremtiden skal den, der indgiver Klage til Forligelsescommissionen, strax ved Klagens Indlevering betale 24 ß. Sølv, med hvis Deling der bliver at forholde i Overeensstemmelse med Forordningen af 20de Januarii 1797 § 40, hvorimod der siden, naar Forliig indgaaes, i Stedet for de der fastsatte 64 ß., kun bliver endvidere at betale 40 ß. Sølv, hvoraf, saafremt Parterne ei anderledes komme overeens, Klageren har at udrede de 16 ß., og Indklagede de øvrige 24 ß.

§ 2.

Naar Klageren udebliver paa den Dag, da Sagen er berammet til Foretagelse, men Indklagede møder, skal Forligelsescommissionen paa Sidstnævntes Begjæring meddele ham en Attest herom, med hvilken han kan henvende sig til vedkommende Ret, som da skal tilfinde Klageren, saafremt denne ikke kan oplyse, at han ved lovligt Forfald har været forhindret fra at møde eller lade møde for Forligelsescommissionen til den bestemte Tid, at betale billig Kost og Tæring til den Indklagede.

III.

Viðvíkjandi nákvæmari ákvörðun þess í tilskipun af 20 Januarí 1797 § 40 fyriskrifaða betalíngs til sáttanefndanna, svoog áhrærandi Klagarans útivist frá samkomum téðra nefnda, samkvæmt þeim með Voru opnu bréfi fyri Danmörk af 6 Aprílis 1827 § 1 og 2 géfnu fyriskipunum:

§ 1.

Eptirleiðis skal sá, er inngéfur klögun til sáttanefnda, strax við afhendíng klögunarskjalsins borga 24 ß. silfurs, er skiptast ega samkvæmt tilskipuninni af 20ta Janúarí 1797 § 40, hvarámót síðan, þegar sáttargjörð skéður, í stað þeirra tilskildu 64 ßa, einúngis ennfremur borgast skulu 40 ß. silfurs, af hvörjum, ef partarnir ej öðruvísi semja sín á milli, klagarinn á að gjalda 16 ß. enn hinn ákærði þá eptirverandi 24 ß.

§ 2.

Ef klagari ej er til staðar á þeim degi þá sökin er ákvörðuð til fyritektar, enn hinn ákærði mætir, skal sáttanefndin, eptir hins síðarnefnda beiðni, meddeila honum Attest þarum, með hvört hann gétur haldið sér til hlutadegandi réttar, sem þá uppáleggi klagaranum, svoframt hann ej gétur sannað, að hann, með lögligu forfalli, hafi hindraður verið frá að mæta eður láta mæta fyri sáttanefndinni á tilteknum tíma, að borga sanngjarnlegan kost og tæríng til hins ákærða.

IV.

Angaaende Udvidelse til Island af Vor Forordning af 23de May 1827 indeholdende nærmere Bestemmelser med Hensyn til Ægteskaber, som indgaaes efter erhvervet Skilsmissedom.

§ 1.

Den, der ved en underordnet Ret har erhvervet en Skilsmissedom, som tilsteder ham at indgaae nyt Ægteskab, bør, hvis den Dømte ikke udtrykkelig har frafaldet Appel, enten fra Dommens Afsigelse lade de sædvanlige fatalia appellationis hengaae, eller foranstalte Dommen lovligen forkyndt for den Dømte, og fra den Tid oppebie 8 Uger. Naar denne Tid er forløben, uden at Ankestævning er udtagen, hvorom der for vedkommende Præst bør fremlægges tilbørligt Beviis, skal det forrige Ægteskab ikke længer være til Hinder for nye Vielse.

§ 2.

Hvor den Domfældte har været varslet som den, der ei vil lade sig finde, bør Dommens Forkyndelse skee til de samme Steder, hvorfra Stevning i Overeensstemmelse med N. L. 1—4—10 maa forkyndes.

§ 3.

Med Hensyn til de allerede afsagte Skilsmissedomme, bør de ovennævnte 8 Uger først regnes fra den Forkyndelse af Dommen, der iværksættes efter denne Vor Anordnings Kundgjørelse og under Paaberaabelse af samme.

IV.

Áhrærandi útvídkun til Íslands af Vorri tilskipan af 23 Mai 1827, innihaldandi nákvæmari ákvardanir med tilliti til hjónabanda, er stofnast eptir útvegudum skilnadardómi.

§ 1.

Sú persóna, er fyrir undirgéfnum rétti hefir útvegad skilnadardóm er leyfir hinni sömu ad inngánga í nýan ektaskap, á, ef hin dæmda ei útþrykkilega hefur fráfallid appellerun dómsins, annadhvort ad láta þau sidvanalegu fatalia appellationis lída frá hans uppsögn, edur láta dóminn löglega auglýsa hinni dæmdu, og bída frá þeim tíma um 8 vikur. Þegar sú tíd er lidin, án þess ad nein ákærustefna sé út tekin, hvarum tilhlýdileg sönnun á ad framleggjast fyri hlutadeganda presti, skal hid fyrra hjónaband ej lengur mega hindra nýa hjúskaparvígslu.

§ 2.

Hvar hinum dómfellda hefur stefnt verid sem þeim, er ej vill láta finna sig, á dómsins auglýsing ad ské á þeim sömu stödum, hvarfrá stefna samkvæmt N. L. 1—4—10 má birtast.

§ 3.

Med tilliti til þeirra þegar afsögdu skilnadardóma ega þær ádurnefndu 8 vikur fyrst ad reiknast frá þeirri dómsins birtingu sem skédur eptir auglýsing þessarar Vorrar tilskipunar, og líka med skirskotun til hinnar sömu.

V.

Angaaende en modificeret Udvidelse til Island af de ved Vor allerhøieste Resolution af 6te Junii 1827, kundgjort ved Cancellie-Placat af 12te s. M., givne Forskrifter med Hensyn til Anvendelsen af Lovens 6—13—3.

For at forebygge Meningsulighed angaaende Maaden, hvorpaa den første Deel af Lovens (D. og N. L.) 6—13—3 skal sættes i Fuldbyrdelse paa Island, tilkjendegives herved, at det ikke tilkommer Domstolene, men Over-Øvrigheden at afgjøre, naar Personer af forskjelligt Kjøn, til Forebyggelse af forargeligt Samliv, skulle fjernes fra hinanden, til hvilken Ende vedkommende Over-Øvrighed først har at erhverve de muligst nøiagtige Oplysninger angaaende Samlivets Beskaffenhed, i Særdeleshed ved derom at indhente Sognepræstens Erklæring; hvorimod Tiltale ved Domstolene skal finde Sted, hvis de Paagjeldende sidde Øvrighedens Tilhold og Befaling overhørige; i hvilket Tilfælde de blive at straffe med Slag af Riis efter Dommerens Skjøn. Det Øvrighedsdecret, hvorved der gives de Paagjeldende Tilhold om at adskilles, skal forkyndes dem ved de sædvanlige Stævningsmænd paa den ved Dommens Forkyndelse brugelige Maade, hvorefter det med behørig Paategning skal remitteres vedkommende Overøvrighed.

V.

Áhrærandi tilbreytta Utvídkun til Íslands af þeim með Vorum allrahædsta úrskurdi af 6 Júní 1827, kunngjordum með Kansellíisins opnu bréfi af 12 s. M., géfnu forskriftum, með tilliti til heimfæríngar Laganna 6—13—3.

Til ad afstýra ýmisra meiníngu ósamhljódun, vidvíkjandi þeim hætti með hvorjum fyrsti hluti Laganna (D. og N. L.) 6—13—3 skal í Íslandi framkvæmdur verda, géfst hér með til kynna, ad þad ei heyrir Dómstólunum, heldur Há-Yfirvaldinu til ad afgjora, nær karlmenn og kvennsniptir, til hindrunar hneixlanlegrar samanveru, skulu fjærlægjast hvort frá odru, til hvors augnamids hlutadegandi Háyfirvald fyrst á ad útvega svo nákvæmar upplýsingar sem mogulegt verdur vidvíkjandi samverunnar ásigkomulagi, sérdeilislega þarmed, ad æskja og odlast sóknarprestsins skírslu; hvarámót lagasókn vid dómstólana skal stofnud verda ef þeir brotlegu sitja í trátsi mót Yfirvaldsins adgjordum og skipun, í hvorju tilfelli þeir ega ad straffast með vendi eptir Dómarans áliti. Sú Yfirvalds-ályktun, með hvorri þeim er bodid ad skiljast ad, á ad birtast þeim af sidvanalegum stefnuvottum á þann vid dóma birtíngu brúkanlega hátt, hvareptir ályktunin, með tilhlýdilegri áteiknun, skal aptur sendast vidkomandi Há-Yfirvaldi.

VI.

Angaaende Betaling for de Attester, som udfærdiges af Præsterne i Island, i Lighed med de om denne Materie ved Vor Forordning for Danmark af 7de November 1827 givne Regler.

§ 1.

Præsterne skulle være uberettigede til at fordre Betaling:

a) for alle Attester, som de, enten umiddelbart ifølge almindelige foreskrevne Regler, eller ifølge speciel Opfordring af vedkommende Embedsmænd, paa Embedsvegne have at meddele til Brug ved noget offentligt Anliggende;

b) for Attester, som bruges til Legitimation ved Ansøgninger om Pensioner eller anden Understøttelse af det Offentlige, eller for at kunne oppebære Pensionen eller Understøttelsen;

c) for Attester angaaende forsøgt Mægling i Skilsmissetilfælde;

d) for Attester, som meddeles Uformuende, i hvilken Anledning de end forlanges.

§ 2.

Den Betaling, Præsten kan fordre for de Attester, som det ei efter § 1 paaligger ham at meddele uden Betaling, skal være 16 ß. Sølv, naar Reqvirenten er Huusmand, Strandsidder, Dagleier, Tjenestetyende, eller i en anden Stilling, som kan sættes ved Siden deraf; og 32 ß. Sølv af alle Andre.

Forsaavidt Præsten, i Form af een Attest, maa meddele flere Attestationer, saasom Udtog af flere Steder af Kirkebogen, maa endvidere fordres for de øvrige Attestationer det Halve af den ovenbe-

VI.

Áhrærandi betalíng fyri þau Attest sem útgéfast af Prestunum á Íslandi, samkvæmt þeim um það efni með Vorri tilskipun fyri Danmörk af 7 November 1827 géfnu reglum.

§ 1.

Prestarnir skulu aungvan rétt hafa til að krefja betalíngs:

a) fyrir öll attest, hvor þeir, annaðhvort einmidt eptir almennum fyriskrifuðum reglum, eður eptir sérlegum tilmælum hlutaðegandi embættismanna, ega embættis vegna að meddeila, til eins eður annars opinbers málefnis frama.

b) fyrir attest, sem notast til lögmætrar sönnunar, við bónarbréf um Pensiónir eður annan styrk af almennri féhirðslu, eður til að géta veitt slíkri pensión eður styrk meðtöku.

c) fyrir attest, viðvíkjandi meðalgaungutilraunum í hjónaskilnaðarsökum.

d) fyrir attest, sem meddeilast öreigum, í hvörjuhelst tilliti sem þeirra óskað verður.

§ 2.

Sá betalíngur, hvörn Presturinn má heimta fyri þau attest, hvör hann ej eptir § 1 er skyldugur til að meddeila ókeypis, skal vera 16 ß. silfurs, þegar sá sem þess beiðist, er húsmaður, tómthúsmaður, daglaunamaður, vinnuhjú, eður í öðru viðlíku standi; — og 32 ß. af öllum öðrum.

Þegar Presturinn á að útgéfa, í attestsformi, fleiri sönnunargreinir undir eins, til dæmis: útdrætti úr ymsum stöðum kirkjubókarinnar, má hann ennfremur krefja, fyrir hina attestsins pósta, helmíng

stemte Betaling, dog saaledes, at det hele Beløb for den samlede Attest ingensinde kommer til at udgjøre mere, end det dobbelte af hvad en enkelt Attest koster.

§ 3.

For Skudsmaal og Skudsmaals-Paategninger maa dog kun fordres 6 ß. Sølv.

§ 4.

Hvis, imod Formodning, Tvist nogensinde skulde opstaae angaaende den Betaling, som en Præst, i Medhold af de foranførte Regler, maa fordre for en Attest, bliver saadan Tvivl at afgjøre ved Resolution af Amtmanden; og skal i saadan Fald den, der, for ikke at savne Attesten, har erlagt en Betaling, hvortil han ikke ansaae sig pligtig, inden 6 Maaneder indgive sin Besværing til bemeldte Øvrighed, hvis den skal komme i Betragtning til den erlagte Betalings Tilbagegivelse.

Med Hensyn til den Klage, Reqvirenten saaledes maatte have at føre over den fordrede Betaling, bør Præsten, naar det forlanges, paategne Attesten den af ham for sammes Udstedelse fordrede Betaling.

§ 5.

Endskjøndt Vi have den velgrundede Tillid til Landets Præster, at de ikke, i at affordre Betaling for Attester, ville vise Ubillighed eller Egennytte, saa ville Vi dog, med Hensyn til det muelige Tilfælde, at en enkelt Præst ikke maatte svare til denne Forventning, have den Øvrighed, der maatte opdage Misbrug i saadan Henseende, paalagt derom at gjøre Indberetning til Vort Danske Cancellie, der har at

þess fyrrgreinda betalings, þó svo, ad gjörvöll borgun alls sönnunar-skjalsins ej hlaupi til meira enn tvöfalds betalings mót því, sem einstakt attest kostar.

§ 3.

Fyri framferdis-vitnisburdi vinnuhjúa og slíkra vitnisburda áteiknanir, má ej krefja meir enn 6 ß. silfurs.

§ 4.

Kynni, mót von, nokkur þræta kvikna um þann betaling, sem prestur, í medhaldi fyrrskrifadrar reglugjördar, má fyrir attest krefja, á slík þræta ad afgjörast med Amtmannsins úrskurdi, og skal þá sá, sem til þess, ad hann ej vantadi attestid, hefur borgad meir fyri þad enn hann áleit sig ad vera skyldugan til, innan sex Mánada ad fram-bera umkvörtun sína fyri nefnt Yfirvald ef hún á í nokkud álit ad koma til apturskilunar hins goldna betalings.

J tilliti til þeirrar ákæru er skjalsbeidandi þannig reisa kynni mót gjördri betalings-kröfu, á presturinn, nær þess óskad verdur, ad skrifa, á sjálft attestid, upphæd þess betalings er hann fyri þess út-greidslu krafid hefur.

§ 5.

Þótt vér vel treystum landsins prestum til þess, ad þeir ekki, í betalings-heimtum fyrir attest sín, muni sýna ósanngirni edur sérplægni, svo viljum Vér þó, med tilliti til þess mögulega tilfellis, ad einhvör einstakur prestur ej kynni til þeirrar vonar ad svara, uppáleggja því Yfirvaldi, er slíka misgörd uppgötva kynni, ad tilkynna hina sömu Voru Danska Kancellii, sem á ad veita þeim presti, er í slíku sekur

tildele den Præst, som deri findes skyldig, en passende Irettesættelse, og, i Tilfælde af gjentaget Forseelse, endog er bemyndiget til at paalægge ham en Mulct af indtil 10 Rbd. Sølv for hans uværdige Forhold.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Givet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, den 21de December 1831.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Frederik R.

Stemann.

Monrad. Ørsted. Lassen. Lange. Hansen. Bentzen.

finnst, tilhlýdilega ávitun, og sem ennfremur, ef yfirsjónin ítrekast, hefur fengid myndugleika til ad uppáleggja honum allt til 10 Ríkisbánkadala silfurs bætur, fyrir hans óverdugu breytni.

Hvareptir allir hlutadegendur sér allraundirgéfnast hegda ega.

Géfid í Vorum Konúnglega Adsetursstad Kaupmannahøfn, þann 21ta December 1831.

Undir Vorri Konúnglegu Hønd og Innsigli.